PROJEKTNI ZADATAK (ToR)
Realizacija edukativnih sesija iz oblasti mentalnog i fizičkog zdravlja adolescenata

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Uz podršku Kancelarije Evropske unije na Kosovu, Domovik i Ženski Inkluzivni Centar realizuju projekat „Jačanje civilnog društva u opštinama sa nevećinskim zajednicama na Kosovu“, čiji je cilj unapređenje kvaliteta života dece i mladih u opštinama sa nevećinskim zajednicama kroz jačanje uloge lokalnih NVO kao ključnih aktera u oblasti prava deteta i osnaživanja mladih.
Adolescenti u ovim zajednicama, posebno oni iz ranjivih, marginalizovanih ili nedovoljno obuhvaćenih grupa, mogu imati ograničen pristup tačnim, pouzdanim i uzrastu prilagođenim informacijama o mentalnom i fizičkom zdravlju, zdravim stilovima života i prevenciji bolesti. Ograničene mogućnosti da o ovim temama razgovaraju u bezbednom, strukturisanom i uzrastu prilagođenom obrazovnom okruženju mogu dodatno uticati na njihovo znanje, informisanost i sposobnost da donose informisane odluke u vezi sa svojim zdravljem i dobrobiti.
Kako bi se odgovorilo na ove potrebe, projektom je predviđen niz interaktivnih edukativnih sesija u školama, usmerenih na mentalno i fizičko zdravlje adolescenata, psihosocijalnu dobrobit, prevenciju i zdrave životne navike. Sesije će adolescentima pružiti pouzdane i uzrastu prilagođene informacije kroz participativne metode rada koje ne osuđuju učesnike.
Organizacije koje sprovode projekat koordiniraće celokupnu realizaciju aktivnosti, uključujući saradnju sa školama, partnerskim organizacijama i relevantnim predstavnicima opština, kao i angažovanje kvalifikovanih psihologa i zdravstvenih stručnjaka za pripremu i realizaciju edukativnih sesija.

2. CILJ I OBIM ANGAŽOVANJA

Ovim zadatkom predviđeno je angažovanje kvalifikovanih psihologa i zdravstvenih stručnjaka za pripremu i realizaciju edukativnih sesija, u skladu sa njihovim stručnim profilom, ekspertizom i dodeljenim tematskim oblastima.
Cilj angažovanja je priprema i realizacija interaktivnih, participativnih i uzrastu prilagođenih edukativnih sesija za adolescente iz Gračanice, Štrpca, Dragaša, Zvečana, Zubinog Potoka, Leposavića, Raniluga, Severne Mitrovice, Parteša, Klokota i Novog Brda.
Sesije su obrazovnog i preventivnog karaktera i ne predstavljaju individualne kliničke, medicinske ili psihološke konsultacije.
Aktivnost će obuhvatiti ukupno 110 edukativnih sesija, pri čemu je u svakoj opštini planirano po 10 sesija. Predloženi model obuhvata pet sesija prvenstveno usmerenih na mentalno zdravlje i psihosocijalnu dobrobit, koje realizuje kvalifikovani psiholog, i pet sesija prvenstveno usmerenih na fizičko zdravlje, prevenciju i zdrave životne navike, koje realizuje kvalifikovani zdravstveni stručnjak sa odgovarajućom ekspertizom za navedene tematske oblasti.
Gde je to izvodljivo i u zavisnosti od raspoloživih lokalnih kapaciteta, u svakoj opštini biće angažovani po jedan psiholog i jedan kvalifikovani zdravstveni stručnjak, pri čemu se od svakog stručnjaka očekuje da pripremi i realizuje približno pet sesija u svakoj opštini koja mu je dodeljena. Kada to nije izvodljivo, isti stručnjak može biti angažovan za realizaciju sesija u više opština, u zavisnosti od njegove dostupnosti, relevantne ekspertize, jezičkih kapaciteta i dogovora sa organizacijama koje sprovode projekat.
Sadržaj i metode edukativnih sesija treba prilagoditi uzrastu, zrelosti, potrebama i kontekstu učesnika, uz korišćenje interaktivnih i participativnih metoda rada.

Lot 1: Mentalno zdravlje i psihosocijalna dobrobit (psiholog)

Psiholog će pripremiti i realizovati pet različitih interaktivnih edukativnih sesija u školama, usmerenih na mentalno zdravlje, psihosocijalnu dobrobit i socijalne veštine:

- Razumevanje emocija i mentalne dobrobiti: Prepoznavanje i imenovanje emocija; razumevanje načina na koji emocije utiču na ponašanje, odnose i svakodnevno funkcionisanje; prihvatanje emocionalnih iskustava kao normalnog dela života i podsticanje zdravog izražavanja osećanja.
- Upravljanje stresom, anksioznošću i svakodnevnim izazovima: Uobičajeni izvori stresa kod adolescenata;

prepoznavanje znakova stresa i anksioznosti; praktične tehnike emocionalne regulacije, opuštanja i rešavanja problema.

- Komunikacija, vršnjački pritisak i rešavanje sukoba: Asertivna komunikacija zasnovana na poštovanju; aktivno slušanje; prepoznavanje i reagovanje na vršnjački pritisak; konstruktivno rešavanje sukoba i neslaganja bez nasilja ili ponižavanja.
- Zdravi odnosi, lične granice i bezbednost: Odnosi zasnovani na poštovanju; lične i emocionalne granice; prepoznavanje kontrolišućeg, štetnog ili nebezbednog ponašanja; pristanak i rodna ravnopravnost.
- Digitalna dobrobit, bezbednost i vršnjački pritisak na internetu: Zdravo i uravnoteženo korišćenje digitalnih uređaja i društvenih mreža; prepoznavanje i prevencija vršnjačkog nasilja na internetu; razumevanje različitih oblika onlajn vršnjačkog pritiska; zaštita privatnosti i održavanje zdravih granica u digitalnom prostoru.

Lot 2: Fizičko zdravlje i prevencija (zdravstveni stručnjak)

Odabrani zdravstveni stručnjak pripremiće i realizovati pet različitih interaktivnih edukativnih sesija u školama, usmerenih na fizičko zdravlje, prevenciju bolesti i zdrave životne navike, u okviru svoje stručne ekspertize:

- Pubertet, telesne promene i lična higijena: Fizičke promene tokom adolescencije; pubertet i razvoj tela; osnove menstrualnog i reproduktivnog zdravlja; lična higijena i značaj dobijanja zdravstvenih informacija iz pouzdanih izvora.
- Pravilna ishrana, fizička aktivnost i san: Uravnotežena ishrana, hidratacija, redovna fizička aktivnost i zdrave navike spavanja; povezanost fizičkog zdravlja sa koncentracijom, energijom, raspoloženjem i opštom dobrobiti.
- Seksualno i reproduktivno zdravlje: Uzrastu prilagođene informacije o reproduktivnom zdravlju, odgovornom ponašanju, pristanku i zaštiti od zdravstvenih rizika.
- HPV, polno prenosive infekcije, imunizacija i prevencija bolesti: Osnovne informacije o HPV-u i polno prenosivim infekcijama; načini prenošenja i prevencije; uloga imunizacije, uključujući HPV vakcinaciju, u prevenciji bolesti; prepoznavanje netačnih informacija i mitova; i razumevanje kada i gde potražiti pouzdan stručni zdravstveni savet.
- Prevencija rizičnih ponašanja i zdravi izbori: Zdravstvene posledice upotrebe duvana, alkohola, psihoaktivnih supstanci i drugih rizičnih ponašanja; informisano donošenje odluka i izbor zdravijih ponašanja.

3. ULOGE I ODGOVORNOSTI

3.1 Odabrani stručnjaci (psiholozi i zdravstveni stručnjaci)

- Priprema: Prilagoditi sadržaj i metode sesija uzrastu, zrelosti, potrebama i kontekstu učesnika, koristeći relevantne obrazovne i metodološke materijale dostupne partnerskim organizacijama ili druge pouzdane i uzrastu prilagođene materijale dogovorene sa organizacijom koja sprovodi projekat. Za svaku dodeljenu temu pripremiti kratak plan sesije koji uključuje cilj, ključne poruke i predložene metode rada.
- Realizacija: Sprovesti interaktivne edukativne sesije u školama koristeći diskusije, praktične primere, kratke vežbe, anonimna pitanja i jasne ključne poruke, u okruženju koje je zasnovano na poštovanju, bez osuđivanja i prilagođeno adolescentima.
- Zaštita dece i etički principi: Tokom pripreme i realizacije sesija primenjivati principe zaštite i bezbednosti dece, poverljivosti i nečinjenja štete (do no harm). Diskusije treba da ostanu usmerene na obrazovne teme, bez podsticanja učesnika da iznose lična ili osetljiva iskustva.
- Izveštavanje: Prikupiti kratke povratne informacije učesnika i nakon svake realizovane sesije popuniti standardni kratki izveštaj o sesiji.

3.2 Organizacije koje sprovode projekat:

- Koordiniraju celokupnu realizaciju aktivnosti i komunikaciju sa školama, partnerskim organizacijama i relevantnim predstavnicima opština.
- Upravljaju procesom izbora, angažovanja i ugovaranja stručnjaka.
- Koordiniraju raspored edukativnih sesija sa školama učesnicama i angažovanim stručnjacima.

- Obezbeđuju dogovorene alate za realizaciju, obrasce za izveštavanje, liste prisutnih i smernice za evaluaciju.
- Prate napredak realizacije, prikupljaju potrebnu dokumentaciju i nadgledaju ukupni kvalitet aktivnosti i usklađenost sa zahtevima u oblasti zaštite i bezbednosti dece.

4. KLJUČNI REZULTATI I DOKUMENTACIJA

Od svakog angažovanog stručnjaka (psihologa i zdravstvenog stručnjaka) očekuje se da organizaciji koja sprovodi projekat dostavi/realizuje najmanje sledeće:

- Planovi sesija / agende: Kratak plan za svaku dodeljenu temu, pripremljen pre realizacije.
- Realizacija edukativnih sesija: Uspešna realizacija dodeljenih interaktivnih edukativnih sesija u školama, po pravilu pet sesija u svakoj opštini koja je dodeljena stručnjaku.
- Potpisane liste prisutnih: Evidencija učesnika koja uključuje pol, uzrast i/ili razred, gde je primenljivo i u skladu sa zahtevima zaštite podataka.
- Povratne informacije učesnika: Kratke, uzrastu prilagođene povratne informacije prikupljene putem obrazaca, usmene refleksije ili anonimnih komentara.
- Kratki izveštaji o sesijama: Kratak izveštaj nakon svake sesije koji uključuje opštinu, školu, datum, temu, trajanje, realizatora, broj i profil učesnika, korišćene metode, ključne poruke, zapažanja i preporuke.

5. TRAJANJE I VREMENSKI OKVIR

Očekuje se da zadatak bude realizovan tokom prvog polugodišta školske 2026/2027. godine. U posebnim i opravdanim okolnostima, period realizacije može biti produžen uz prethodni dogovor sa organizacijama koje sprovode projekat. Tačan raspored edukativnih sesija biće unapred usaglašen sa organizacijama koje sprovode projekat i školama učesnicama.

Angažovanje svakog stručnjaka obuhvatiće pripremu, realizaciju i izveštavanje o dodeljenim edukativnim sesijama, u skladu sa dogovorenim planom rada i rasporedom realizacije.

Stručnjaci će biti plaćeni na osnovu fiksnog honorara po uspešno realizovanoj edukativnoj sesiji. Naknada obuhvata pripremu i realizaciju sesije, kao i povezane obaveze izveštavanja. Visina naknade biće definisana pojedinačnim ugovorom.

6. KVALIFIKACIJE I KOMPETENCIJE ANGAŽOVANIH STRUČNJAKA

Za psihologe:

- Odgovarajuće visoko obrazovanje (ili relevantne stručne kvalifikacije/licenca, gde je primenljivo) iz oblasti psihologije ili srodne oblasti mentalnog zdravlja.
- Relevantno profesionalno iskustvo u oblasti psihologije, mentalnog zdravlja ili psihosocijalne dobrobiti, uključujući iskustvo u radu sa adolescentima.
- Iskustvo u realizaciji edukativnih aktivnosti, aktivnosti podizanja svesti ili sličnih grupnih aktivnosti sa adolescentima smatraće se prednošću.

Za zdravstvene stručnjake:

- Visoko obrazovanje ili relevantna stručna kvalifikacija iz oblasti medicine, zdravstvene nege, javnog zdravlja, zdravstvenih nauka ili druge oblasti direktno povezane sa dodeljenom temom zdravstvene edukacije.
- Relevantno profesionalno iskustvo u oblasti zdravlja adolescenata, javnog zdravlja, prevencije bolesti, promocije zdravlja, reproduktivnog zdravlja, zdravih stilova života ili zdravstvene edukacije.
- Stručni profil i dokazana ekspertiza kandidata moraju odgovarati tematskim oblastima i sesijama koje se od njega očekuje da realizuje.
- Iskustvo u realizaciji edukativnih aktivnosti, aktivnosti podizanja svesti ili sličnih grupnih aktivnosti sa adolescentima smatraće se prednošću.

Opšti zahtevi za oba profila:

- Dokazano profesionalno iskustvo u odgovarajućoj oblasti.
- Sposobnost da informacije povezane sa zdravljem i dobrobiti prenesu tačno, na način prilagođen uzrastu, inkluzivno i bez osuđivanja.
- Sposobnost realizacije interaktivnih i participativnih edukativnih sesija za adolescente.
- Dobro razumevanje principa zaštite i bezbednosti dece, poverljivosti i nečinjenja štete (do no harm).
- Poznavanje lokalnog konteksta i iskustvo u radu sa adolescentima iz različitih zajednica smatraće se prednošću.
- Sposobnost realizacije sesija na jeziku koji odgovara učesnicima u dodeljenoj opštini.
- Razvijene komunikacione i interpersonalne veštine.

7. POSTUPAK PRIJAVE

Prijave se mogu dostaviti na engleskom ili srpskom jeziku i treba da sadrže sledeće:

- profesionalni profil za koji se kandidat prijavljuje (psiholog ili zdravstveni stručnjak), uključujući njegovu specifičnu stručnu oblast i područje ekspertize;
- CV sa naglašenim relevantnim profesionalnim iskustvom;

Prijave sa naslovom „Realizacija edukativnih sesija iz oblasti mentalnog i fizičkog zdravlja adolescenata“ mogu se dostaviti na adresu elektronske pošte office@domovik.org ili u štampanoj formi na adresu Sutjeska bb, L1, Severna Mitrovica. Poziv će ostati otvoren dok ne bude odabran dovoljan broj kvalifikovanih stručnjaka za pokrivanje svih planiranih opština i edukativnih sesija. Prijave će se razmatrati kontinuirano, a kvalifikovani stručnjaci mogu biti angažovani sukcesivno tokom trajanja procesa.

8. NULTA TOLERANCIJA NA SEKSUALNU EKSPLOATACIJU I ZLOSTAVLJANJE

Organizacije koje sprovode projekat primenjuju princip nulte tolerancije prema seksualnoj eksploataciji, zlostavljanju, uznemiravanju, zastrašivanju i nasilničkom ponašanju.
Odabrani stručnjaci su dužni da pročitaju, razumeju i poštuju relevantne politike i procedure organizacija koje sprovode projekat u oblasti zaštite i bezbednosti dece, sprečavanja zlostavljanja i uznemiravanja tokom celokupne realizacije aktivnosti.